

Bruxelles, den 24. april 2018
(OR. en)

8015/18

**Interinstitutionel sag:
2018/0007 (NLE)**

**EDUC 128
JEUN 41
SOC 199
CULT 41
SPORT 21**

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanters Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	7314/18 EDUC 109 JEUN 33 SOC 156 CULT 30 SPORT 14
Komm. dok. nr.:	5462/18 EDUC 13 JEUN 3 SOC 21 CULT 4 SPORT 2
Vedr.:	Forslag til Rådets henstilling om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen – <i>Vedtagelse</i>

Uddannelsesudvalget har gennemgået ovennævnte forslag til Rådets henstilling med henblik på vedtagelse på Rådet for Uddannelse, Ungdom, Kultur og Sport den 22.-23. maj 2018. Alle delegationer kan nu tilslutte sig teksten.

De Faste Repræsentanters Komité anmodes derfor om at forelægge Rådet teksten til vedtagelse og efterfølgende offentliggørelse i EU-Tidende.

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING**om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 165 og 166,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionen bygger på de fælles værdier og almindelige principper om respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal, jf. artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union. I henhold til artikel 3 i traktaten om Den Europæiske Union er det Unionens mål at forsvare og fremme sine værdier.
- (2) Unionen har, inspireret af disse værdier, haft held til at bringe lande, samfund og mennesker sammen i et unikt politisk projekt, og resultatet har været den længste periode med fred i Europa, som samtidig har fremmet social stabilitet og økonomisk velstand. Medlemsstaterne har tilsluttet sig de værdier, der er fastsat i traktaten, og det har skabt et fælles grundlag, som er kendetegnende for den europæiske livsstil og identitet og giver Unionen dens plads på den globale scene.

- (3) Unionen og dens medlemsstater står over for mange forskellige udfordringer, herunder populisme, fremmedhad, splittende nationalisme, forskelsbehandling, spredning af falske nyheder og misinformation samt udfordringen med radikaliserings, der fører til voldelig ekstremisme. Disse fænomener kan udgøre en alvorlig trussel mod grundlaget for vores demokratier, underminere tiltroen til retsstaten og demokratiske institutioner og forhindre følelsen af et fælles tilhørsforhold i og mellem vores europæiske samfund.
- (4) Mangel på bevidsthed om baggrunden for Unionen, årsagerne til at den blev oprettet og dens grundlæggende funktioner fremmer misinformation og forhindrer dannelsen af velinformerede meninger om dens indsats. Viden om Unionens og dens medlemsstaters mangfoldighed støtter gensidig respekt samt forståelse og samarbejde i og mellem medlemsstaterne.
- (5) Uddannelse i alle former og på alle niveauer og fra en tidlig alder spiller en afgørende rolle i forbindelse med fremme af fælles værdier. Det bidrager til at sikre social inklusion ved at give alle børn en fair chance og lige muligheder for at få succes. Uddannelse giver mennesker mulighed for at blive aktive og kritiske borgere og øger forståelsen af den europæiske identitet.
- (6) På mødet som led i lederne dagsorden i november 2017 i Göteborg drøftede europæiske ledere vigtigheden af uddannelse og kultur for Europas fremtid. I forbindelse med denne debat præsenterede Kommissionen sin vision for et europæisk uddannelsesområde og foreslog en række initiativer i sin meddelelse om "styrkelse af den europæiske identitet gennem uddannelse og kultur"¹, hvori det hedder, at "*styrkelsen af vores europæiske identitet [...] fortsat [er] afgørende, og uddannelse og kultur er de bedste vektorer til sikring heraf*".
- (7) Efter stats- og regeringschefernes møde i Göteborg understregede Det Europæiske Råd i sine konklusioner af 14. december 2017, at uddannelse og kultur er afgørende for at opbygge inklusive og sammenhængende samfund og for at opretholde vores konkurrenceevne².

¹ COM(2017) 673 final.

² EUCO 19/1/17 REV 1.

- (8) Et af formålene med ET2020-rammen for europæisk samarbejde på uddannelsesområdet³, nemlig at fremme lighed, social samhørighed og aktivt medborgerskab, er fastsat ud fra tanken om, at uddannelse bør fremme interkulturelle kompetencer, demokratiske værdier og respekt for de grundlæggende rettigheder, forebygge og bekæmpe alle former for forskelsbehandling og racisme og ruste børn, unge og voksne til at samarbejde positivt med deres jævnaldrende med forskellig baggrund.
- (9) I Pariserklæringen, som blev vedtaget den 17. marts 2015 af de europæiske undervisningsministre, blev der fra medlemsstaternes side givet udtryk for en vilje til at fremme fælles værdier samt kritisk tænkning og mediekendskab, inklusiv uddannelse og interkulturel dialog. Svarene på en offentlig høring på EU-plan⁴ viser tydeligt, at inklusiv uddannelse bør fremmes. Kun 16 % af respondenterne mener, at uddannelse på nuværende tidspunkt opfylder denne målsætning, 95 % mener, at uddannelse bør hjælpe unge til en forståelse af vigtigheden af fælles værdier, og at Unionen bør hjælpe medlemsstaterne med at nå dette mål (98 %).
- (10) En Eurydice-undersøgelse om "Citizenship Education at School in Europe" fra 2017 viser, at der i øjeblikket er fokus på uddannelse i medborgerskab i en række europæiske lande. Næsten halvdelen af landene har dog endnu ingen politikker om at inkludere uddannelse i medborgerskab i lærernes grunduddannelse. Lærerne bør derfor støttes og rustes til ved hjælp af foranstaltninger at skabe en åben læringskultur og et åbent læringsmiljø og håndtere forskellige læringsgrupper for at undervise i medborgerkompetencer, videregive Europas fælles arv, fremme fælles værdier og fungere som rollemodel for de lærende.

³ Rådets og Kommissionens fælles rapport for 2015 om gennemførelse af strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020) – Nye prioritetsområder for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (EUT C 417 af 15.12.2015).

⁴ SWD(2018)13 final.

- (11) Radikalisering, som fører til voldelig ekstremisme, er fortsat et presserende problem i flere medlemsstater. Fremme af fælles værdier som en vektor for social samhørighed og integration, herunder via uddannelsespolitikker, er en væsentlig del af løsningen. For at støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser oprettede Kommissionen i juli 2017 en gruppe på højt plan vedrørende radikalisering⁵ til at identificere støtteforanstaltninger, også på uddannelsesområdet.
- (12) De seneste resultater af PISA-undersøgelsen og Education and Training Monitor 2017 understreger sammenhængen mellem uddannelsesmæssige uligheder og de studerendes socioøkonomiske baggrund. PISA-data viser, at studerende fra fattigere husstande har tre gange større sandsynlighed for at klare sig dårligere end deres mere velstående medstuderende, og at studerende med indvandrerbaggrund har mere end dobbelt så stor sandsynlighed for at klare sig dårligere end andre studerende. For at forhindre marginalisering af unge er det af afgørende betydning at have inklusive og retfærdige uddannelsessystemer, der fremmer samfund med sammenhængskraft og danner grundlag for aktivt medborgerskab og øger beskæftigelsesegnetheden.
- (13) Det fremgår af den internationale undersøgelse af undervisning i medborgerskab fra 2016, som den internationale sammenslutning til vurdering af skoleresultater står bag, at nationale og europæiske identiteter kan fungere i positiv sameksistens og ikke er i modstrid med hinanden. Undersøgelsen viser også, at studerende med større medborgerkundskaaber ofte også var de studerende, der gav udtryk for mere tolerante holdninger.

⁵ Kommissionens afgørelse af 27. juli 2017 om oprettelse af Kommissionens ekspertgruppe på højt plan om radikalisering (EUT C 252 af 3.8.2017, s. 3).

- (14) Eurobarometerundersøgelser fremhæver, at der er et bemærkelsesværdigt lavt niveau for viden om Unionen. I en meningsmåling fra 2014 mener 44 %, at de har begrænset forståelse af, hvordan Unionen fungerer, mens en undersøgelse fra 2011 viser, at et relativt flertal mener, at de ikke er velinformede om EU. Samme undersøgelse afslørede også, at en tredjedel ikke ved, hvor mange medlemsstater, der er i EU. Eurobarometerundersøgelsen fra 2017 viser, at 89 % af unge europæere er enige i, at de nationale regeringer bør styrke skolernes undervisning i unges rettigheder og ansvar som EU-borgere. Endelig fremhæver den seneste Eurobarometer-undersøgelse, at 35 % af respondenterne mener, at sammenlignelige uddannelsesstandarder er vejen frem for fremtidens Europa.
- (15) På denne baggrund er det afgørende, at medlemsstaterne gør en øget indsats for at gennemføre alle målene i Pariserklæringen fra 2015. Det er særligt vigtigt fortsat at fremme fælles værdier som vektorer for samhørighed og inklusion, fremme gennemførelsen af deltagerbaserede læringsmiljøer på alle uddannelsesniveauer, forbedre uddannelsen af lærerne i medborgerskab og mangfoldighed og fremme mediekendskab og de lærendes evne til at tænke kritisk.
- (16) Sikring af effektiv og lige adgang til inklusiv uddannelse af god kvalitet for alle lærende, herunder lærende med indvandrerbaggrund, lærende med en dårlig socioøkonomisk baggrund, lærende med særlige behov og lærende med handicap – i overensstemmelse med konventionen om rettigheder for personer med handicap – er en forudsætning for at opnå samfund med større sammenhængskraft. I disse bestræbelser kunne medlemsstaterne drage fordel af eksisterende EU-instrumenter, især Erasmus+, de europæiske struktur- og investeringsfonde, Et Kreativt Europa, Europa for Borgerne, Rettigheder, ligestilling og unionsborgerskabsprogrammet, det europæiske solidaritetskorps og Horisont 2020 samt vejledning og ekspertviden fra Det Europæiske Agentur for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov.

- (17) Programmet Erasmus+ viser, at mobilitet og grænseoverskridende forbindelser er en effektiv måde at opleve europæisk identitet på. Det er af afgørende betydning, at alle kategorier af lærende i hele Europa drager lige stor nytte af de muligheder, som programmet giver, navnlig gennem skoleudveksling mellem medlemsstaterne. Virtuel mobilitet, især gennem e-Twinning-netværket, er et fremragende værktøj til at skabe direkte kontakt mellem elever og skal anvendes i langt højere grad i de kommende år og i kombination med fysisk mobilitet.
- (18) Ved at indarbejde en europæisk dimension i undervisningen bør de lærende kunne hjælpes til at opleve den europæiske identitet i al sin mangfoldighed og styrke følelsen af et positivt og inklusivt europæisk tilhørsforhold som supplement til deres lokale, regionale og nationale identitet og traditioner. Det er også vigtigt i bestræbelserne på at fremme en bedre forståelse af Unionen samt af dens medlemsstater.
- (19) Denne henstilling er fuldt i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Indholdet i denne henstilling gælder med forbehold af eksisterende nationale initiativer på disse områder, navnlig vedrørende national undervisning i medborgerskab —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

Medlemsstaterne bør:

Fremme af fælles værdier

1. øge udvekslingen af de fælles værdier, der er fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union, fra en tidlig alder og på alle uddannelsesniveauer og inden for alle former for uddannelse i et livslangt læringsperspektiv for at styrke social samhørighed og en positiv og inklusiv fælles følelse af at høre til på lokalt, regionalt, nationalt plan samt på EU-plan

2. fortsat gennemføre tilsagnene i Pariserklæringen, navnlig ved at:
 - (a) fremme undervisning i aktivt medborgerskab og etik samt fremme det åbne klasseværelse for at skabe tolerante og demokratiske holdninger, kompetencer i medborgerskab og sociale og interkulturelle kompetencer
 - (b) fremme kritisk tænkning og mediekendskab, navnlig med hensyn til brug af internettet og de sociale medier, for at øge bevidstheden om risici i forbindelse med informationskildernes pålidelighed og være med til, at der udvises sund fornuft
 - (c) anvende eksisterende eller om nødvendigt udvikle nye strukturer, der fremmer den aktive deltagelse af lærerne, forældrene, eleverne og det bredere samfund i skolen, og
 - (d) støtte mulighederne for unges demokratiske deltagelse og for et aktivt, kritisk og ansvarligt engagement i samfundet
3. anvende eksisterende værktøjer effektivt til at fremme uddannelse i medborgerskab, f.eks. Europarådets kompetenceramme for demokratisk kultur.

Fremme af inklusiv uddannelse

4. fremme inklusiv uddannelse for alle lærende, navnlig ved at:
 - (a) inkludere alle lærende i uddannelse af høj kvalitet fra den tidlige barndom og gennem hele livet
 - (b) give alle lærende den nødvendige støtte ud fra deres individuelle behov, herunder lærende med en dårlig socioøkonomisk baggrund, lærende med indvandrerbaggrund, lærende med særlige behov og de dygtigste lærende
 - (c) muliggøre skift mellem forskellige uddannelsesforløb og -niveauer og give mulighed for passende studie- og erhvervsvejledning
5. effektivt anvende Det Europæiske Agentur for Inklusion og Specialundervisning på frivilligt grundlag til at gennemføre og overvåge vellykkede inklusive tilgange i deres uddannelsessystemer

Fremme af den europæiske dimension i undervisningen

6. fremme den europæiske dimension i undervisningen ved at tilskynde til:
- (a) en forståelse af den europæiske sammenhæng og den fælles arv og de fælles værdier og en bevidsthed om den sociale, kulturelle og historiske enhed og mangfoldighed i Unionen og dens medlemsstater
 - (b) en forståelse af baggrunden for Unionen samt af dens værdier og funktionsmåde
 - (c) deltagelse af elever og lærere i e-Twinning-netværket, i grænseoverskridende mobilitet og tværnationale projekter, særligt for skoler
 - (d) græsrodsprojekter for at øge bevidstheden om og forståelsen af EU i læringsmiljøer, navnlig gennem direkte interaktion med de unge, som f.eks. en frivillig årlig fejring af en "EU-dag" i læringsmiljøer.

Støtte til undervisningspersonalet og undervisningen

7. sætte undervisningspersonalet i stand til at fremme fælles værdier og give inklusiv uddannelse ved hjælp af:
- (a) foranstaltninger til at ruste undervisningspersonalet til at viderebringe budskabet om fælles værdier og fremme aktivt medborgerskab og samtidig videreformidle en fornemmelse af tilhørsforhold og reagere på de lærendes forskellige behov og
 - (b) fremme grund- og videreuddannelse, udveksling og peerlærings- og peerrådgivningsaktiviteter samt vejledning og rådgivning for undervisningspersonalet

Gennemførelsesforanstaltninger

8. gennemgå og om nødvendigt forbedre eksisterende politikker og praksisser på uddannelsesområdet og inden for ikkeformel læring med henblik på at reagere på disse henstillinger
9. identificere behov og fremme offentligt engagement ved at anvende eksisterende data eller om nødvendigt indsamle nye data med henblik på at forbedre evidensbaseret politikudformning, når det drejer sig om den sociale og medborgerlige dimension i uddannelsen
10. fortsat deltage i strategiske rammer for EU-samarbejde inden for uddannelse, ungdomsanzliggender, idræt og kultur ved hjælp af peerlæring, peerrådgivning og udveksling af god praksis med henblik på fremme af fælles værdier
11. effektivt anvende EU's finansieringsinstrumenter, navnlig Erasmus+, de europæiske struktur- og investeringsfonde, Et Kreativt Europa, Europa for Borgerne, programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab og Horisont 2020, med henblik på at gennemføre disse henstillinger

OG BIFALDER, AT KOMMISSIONEN AGTER AT:

12. støtte medlemsstaterne i gennemførelsen af bestemmelserne i denne henstilling ved hjælp af de tilgængelige værktøjer og finansieringsinstrumenter, som f.eks. programmet Erasmus+, navnlig gennem læringsmobilitet på alle niveauer, med fokus på skoler, tværnationale projekter, e-Twinning-netværket samt Jean Monnet-aktiviteter
13. støtte nationale og regionale politikreformer og forbedringer af praksis ved hjælp af ET2020-rammen for europæisk samarbejde i uddannelse og efterfølgende rammer
14. om nødvendigt udvikle og regelmæssigt gennemgå praktiske referenceværktøjer og vejledende dokumenter for politiske beslutningstagere og de involverede fagpersoner og støtte forskning og inddragelse af interessenter for at udfylde vidensbehov

15. vurdere og evaluere de tiltag, der er iværksat for at imødekomme denne henstilling, navnlig ved hjælp af ET2020-rammen, herunder Education and Training Monitor.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

Formand
